

Qui els abraça?

Ds, 7/03/2015 per La puntada

[La puntada](#)

(*Àngels Canals*) La mare tenia Alzheimer, el 8 de gener passat després d'uns anys de malaltia, va morir. Ara estem tristos per l'adéu i alhora agraïts per haver pogut compartir la vida amb ella. Aquests dies ens hem sentit molt acompanyats i en volem donar les gràcies. Quan parlem d'ella a vegades diem que va tenir dues vides i que totes dues foren intenses. La primera ho fou i molt, era una dona apassionada i plena de generositat. La segona vida, amb la seva fragilitat, ens va canviar a tots. A l'entorn de la mare va néixer una xarxa de tendresa que ens ha fet créixer i alhora descobrir maneres de comunicar-nos que ni ens havíem imaginat. De la malaltia va aparèixer un nou mon, un dels *eixams de mons que formiguegen*, on nosaltres *només hi veiem deserts*, com ens diu el poeta Verdaguier.

Volem fer explícit però que la mare també va tenir dues morts. La darrera, la del gener passat, va ser plàcida, al costat dels fills i el marit. La primera en canvi, la de fa més de dotze anys, va anar acompanyada de desconcert i també desesperació. El record del seu sofriment encara ens colpeix. De fet no era ella qui moria, qui ho feia era el seu mon, el seu entorn. S'anava desdibuixant allò que estimava i li era familiar fins aleshores, les persones i les coses. Som testimonis que la mare va ser conscient de com anava perdent els records. No és estrany doncs que s'hi rebel·lés i s'enfadés. Les abraçades que li fèiem eren el nostre intent per acompanyar-la en el seu dol.

Si bé no som experts en la malaltia, ni sembla que hi hagi un patró fix de malalt, si que sabem que molts passen per moments difícils, que fins i tot van acompanyats d'una certa agressivitat. A més, això passa sovint en les primeres etapes, quan encara els que els acompanyem ens costa separar el malalt de la malaltia.

Deslligar una cosa de l'altra és senzill però no és fàcil. Quan es troba el desllorigador tot es simplifica. És important que acompanyar qui pateix no ho fem sols. Tot flueix més fàcilment si ens deixem ajudar i ho compartim. Els professionals del centre de dia, on la mare ha anat durant tot aquest temps, per a nosaltres han estat un puntal i un suport inestimable.

També ens hem adonat com és d'important, en tot el procés, saber respectar al màxim la independència de la persona que està malalta. Intuïm però que, tot i les singularitats de cadascú, en el seu dol per la pèrdua de molts referents reconforta la mirada sincera, l'abraçada, la paraula, el silenci... del que l'acompanya. I tot això ens planteja interrogants que ens interpel·len; un d'ells és: com s'ho fan els malalts que viuen sols i sense cuidador? Qui els abraça, acarona, asserena...quan se senten perduts?

Àngels Canals Sabaté

Enviat a La Vanguardia el 2 de març del 2015.